

Sygn. akt Ca 136/15

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Iwona Podwójniak

Sędziowie: SSO Joanna Składowska

SSR del. Magdalena Kościarz

Protokolant: starszy sekr. sąd. Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa I. C., W. Z. i J. C.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku z dnia 29 stycznia 2015 roku sygn. akt I C 336/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. solidarnie na rzecz powodów I. C., W. Z. i J. C. kwotę 300,00 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za drugą instancję.

Sygn. akt I Ca 136/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Łasku pozbawił wykonalności w całości nakaz zapłaty z dnia 24 stycznia 2003 roku wydany przez tenże Sąd w sprawie VII Nc 13/03 zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 27 lutego 2003 roku (pkt 1) oraz zasądził od pozwanej spółki na rzecz powodów solidarnie koszty procesu (pkt 2).

Rozstrzygnięcie zostało podjęte przy następujących ustaleniach i wnioskach.

Nakazem zapłaty z dnia 24 stycznia 2003 roku Sąd Rejonowy w Łasku nakazał F. C. zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. (...) należność w nim określoną.

W dniu 20 lutego 2003 roku pierwotny wierzyciel wystąpił o klauzulę wykonalności, która została nadana postanowieniem z dnia 27 lutego 2003 roku.

W dniu 14 maja 2003 roku wierzyciel złożył wniosek egzekucyjny u komornika.

W dniu 16 grudnia 2004 roku egzekucja została umorzona z mocy prawa na podstawie art. 823 kpc.

Dłużnik zmarł w dniu 5 września 2003 roku, a jego spadkobiercami są powodowie.

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 24 stycznia 2003 roku na rzecz (...) Sp. z o.o. w S.przeciwko powodom jako spadkobiercom dłużnika.

W dniu 24 lutego 2014 roku wierzyciel wniósł o wszczęcie egzekucji przeciwko powodom.

Mając na uwadze takie ustalenia sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawą powództwa jest przepis art. 840 § 1 pkt 2 kpc.

Zastosowanie w niniejszej sprawie znajdował przepis art. 125 § 1 kc – roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu przedawnia się z upływem dziesięciu lat, chociażby termin przedawnienia roszczeń był krótszy, przy czym świadczenia okresowe stwierdzone takim tytułem należne w przyszłości ulegają trzyletniemu przedawnieniu. Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § 1 kc). Po każdym przerwaniu przedawnienie biegnie na nowo; o ile przerwanie następuje przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie będzie zakończone (art. 124 kc).

Bieg dziesięcioletniego terminu przedawnienia rozpoczął się w niniejszej sprawie w dacie nadania klauzuli wykonalności – w dniu 27 lutego 2003 roku – roszczenie zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu.

Złożenie wniosku egzekucyjnego w dniu 14 maja 2003 roku nie przerwało biegu przedawnienia, ponieważ jeżeli wierzyciel wszczął egzekucję, a następnie egzekucja została umorzona z mocy art. 823 kpc, to przy zastosowaniu – na podstawie art. 13 § 2 kpc – przepisu art. 182 § 2 kpc uznać należy, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie może być traktowane jako przerwa biegu przedawnienia.

W niniejszej sprawie dla uniknięcia przedawnienia konieczne było dokonanie stosownej czynności najpóźniej do dnia 27 lutego 2013 roku – ostatni dzień biegu terminu przedawnienia. Wierzyciel takiej czynności nie dokonał. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności wierzyciel złożył dopiero w dniu 18 grudnia 2013 roku, a więc już po upływie terminu przedawnienia.

Przedawnieniu uległo całe roszczenia, obejmujące zarówno świadczenie główne jak i odsetki. Odsetki przedawniają się bowiem najpóźniej z chwilą przedawnienia roszczenia głównego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Apelację złożyła pozwana.

Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, tj. przepisu art. 823 kpc w zw. z art. 182 § 2 kpc i art. 123 § 1 kpc przez ich błędną interpretację i na skutek tego niewłaściwe przyjęcie, że wniosek egzekucyjny z dnia 14 maja 2003 roku nie przerwał biegu przedawnienia roszczenia, przepisu art. 233 § 1 kpc poprzez sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, mającą wpływ na treść orzeczenia polegającą na błędnym przyjęciu, że roszczenie z nakazu zapłaty przedawniło się, podczas gdy do umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa doszło w dniu 16 grudnia 2004 roku, a pozwana w dniu 18 grudnia 2013 roku wystąpiła z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko powodom, przerywając tym samym bieg przedawnienia roszczenia. Zarzuciła również naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 124 § 1 i § 2 kc oraz art. 125 kc przez błędną interpretację i na skutek tego uznanie, że roszczenie uległo przedawnieniu.

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w części, tj. w zakresie odsetek od dnia 22 stycznia 2003 roku do dnia 18 grudnia 2010 roku, zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kosztów postępowania za pierwszą instancję oraz zasądzenie takich kosztów za drugą instancję.

W uzasadnieniu apelująca podniosła, że postępowanie egzekucyjne Km 2349/03 przerwało skutecznie bieg przedawnienia roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego w sprawie VII Nc 13/03.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie na koszt pozwanej. Przytoczyli orzecznictwo i poglądy doktryny potwierdzające stanowisko sądu pierwszej instancji, że wniosek o wszczęcie egzekucji wobec późniejszego jego umorzenia na podstawie art. 823 kpc nie przerywa biegu przedawnienia.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja nie jest uzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Istota sporu i zarzutów apelującej pozwanej sprowadza się do jednej kwestii: czy wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie VII Nc 13/03 Sądu Rejonowego w Łasku złożony w dniu 14 maja 2003 roku przez pierwotnego wierzyciela przerwał bieg przedawnienia tego roszczenia czy też takiego skutku nie wywarł.

Apelująca wskazuje, że przepisy o procesie stosuje się w egzekucji z uwzględnieniem specyfiki postępowania egzekucyjnego. Umorzenie postępowania egzekucyjnego wywołuje skutki wyłącznie na przyszłość, przyjęcie innego poglądu prowadziłoby do absurdalnego wniosku o konieczności zwrotu wyegzekwowanych świadczeń.

W niniejszej sprawie nie jest kwestionowana okoliczność, że postępowanie egzekucyjne wywołane wnioskiem pierwotnego wierzyciela złożonym w dniu 14 maja 2003 roku uległo umorzeniu z mocy prawa w trybie przepisu art. 823 kpc na skutek bezczynności wierzyciela.

W sytuacji jak wyżej, orzecznictwo Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje – przy powołaniu się na przepis art. 182 § 2 kpc – że wniosek o wszczęcie egzekucji nie może wyrzucić żadnych skutków prawnych, jakie ustawa wiąże ze złożeniem takiego wniosku (m.in. powołany przez sąd pierwszej instancji wyrok z dnia 10 października 2003 roku w sprawie II CK 113/02 – OSP 2004/11/121 oraz wyrok z dnia 14 kwietnia 2011 w sprawie IV CSK 439/10 – Lex nr 1108491). Powyższe jednoznacznie oznacza, że w wyniku umorzenia z mocy prawa z wnioskiem o wszczęcie egzekucji nie łączy się już skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia.

Bez potrzeby ponownego powoływania, należy w całości podzielić wywody powyższego stanowiska przedstawione w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 roku przytoczone także w uzasadnieniu rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Nie ma żadnych przesłanek jurydycznych dla uznania braku podstaw dla przyjęcia, że wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w przypadku następczego umorzenia się takiego postępowania z mocy prawa wobec bezczynności wierzyciela, nie wywołuje żadnych skutków jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem – tak jak to reguluje przepis art. 182 § 2 kpc. Takie same czy zbliżone sytuacje prawne winny wywoływać takie same skutki prawne. Przepis art. 13 § 2 kpc pozwala na stosowanie regulacji przepisu art. 182 § 2 kpc także w postępowaniu egzekucyjnym. Zasadność takiego kierunku wykładni potwierdza treść przepisu art. 826 kpc, zgodnie z którym umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych. Nie jest więc tak jak twierdzi apelująca, że umorzenie postępowania egzekucyjnego wywiera skutki wyłącznie na przyszłość. Na skutek umorzenia poprzez uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych następuje przywrócenie stanu sprzed wszczęcia postępowania egzekucyjnego, z tym oczywiście zastrzeżeniem, że wierzyciel nie ma obowiązku zwrotu wyegzekwowanych dotychczas kwot – egzekucja miała przecież podstawę prawną w tytule wykonawczym.

W takim stanie rzeczy – zważywszy nieuprawnione stanowisko apelacji – na zasadzie przepisu art. 385 kpc wniesiony środek zaskarżenia podlega oddaleniu.

Z uwagi na wynik postępowania odwoławczego – w oparciu o przepis art. 98 § 1 kpc – przegrywającą pozwaną obciążają koszty tego postępowania – w niniejszej sprawie obowiązek zwrotu kosztów zastępstwa procesowego stronie powodowej według stawki określonej w § 12 ust. 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – tekst jednolity Dz. U. 2013.490.

Z/ odpis dla pełnomocnika pozwanej.